

RAPORTUL

privind conturile anuale ale întreprinderii comune SESAR pentru exercițiul financiar 2011, însoțit de răspunsurile întreprinderii comune

(2013/C 6/06)

INTRODUCERE

1. Întreprinderea comună SESAR, cu sediul la Bruxelles, a fost înființată în februarie 2007 ⁽¹⁾ cu scopul de a gestiona activitățile desfășurate în cadrul programului SESAR (*Single European Sky Air Traffic Management Research* – Programul de cercetare privind managementul traficului aerian în contextul cerului unic european).

2. Scopul programului SESAR este de a moderniza sistemul european de management al traficului aerian (*air traffic management* – ATM). Programul cuprinde trei faze:

(a) „faza de concepție”, demarată în 2005, coordonată de Organizația Europeană pentru Siguranța Navigației Aeriene (Eurocontrol) și cofinanțată de la bugetul Uniunii Europene prin intermediul Programului privind rețeaua transeuropeană de transport; a condus la elaborarea Planului general european de management al traficului aerian (Planul general european ATM), în care sunt specificate conținutul și planurile de dezvoltare și de implementare ale generației viitoare de sisteme ATM;

(b) „faza de dezvoltare” (2008-2013), gestionată de întreprinderea comună SESAR (a se vedea anexa); trebuie să conducă la crearea unor sisteme tehnologice, componente și proceduri operaționale noi, astfel cum este prevăzut în Planul general european ATM;

(c) „faza de desfășurare” (implementare) (2014-2020), care urmează să fie derulată de către partenerii industriali și de către părțile interesate; va consta în producția și instalarea, pe scară largă, a noii infrastructuri de management al traficului aerian.

3. Întreprinderea comună este organizată sub forma unui parteneriat public-privat. Membrii fondatori sunt Uniunea Europeană, care este reprezentată de Comisia Europeană, și Eurocontrol, care este reprezentată de agenția sa. În urma unei invitații de exprimare a interesului, 15 întreprinderi publice și private din sectorul navigației aeriene au devenit membri ai întreprinderii comune. Printre acestea se numără furnizorii de servicii de navigație aeriană, producători de echipamente de sol și aerospațiale, constructori de aeronave, autorități aeroportuare și producători de echipamente de bord.

4. Bugetul pentru faza de dezvoltare a programului SESAR se ridică la 2,1 miliarde de euro; la acest buget contribuie în mod egal Uniunea Europeană, Eurocontrol și partenerii din sectorul public și privat. Contribuția UE este finanțată prin intermediul celui de Al șaptelea program-cadru de cercetare și prin intermediul Programului privind rețeaua transeuropeană de

transport. Aproximativ 90 % din finanțarea din partea Eurocontrol și a celorlalte părți interesate constă în aport în natură.

5. Întreprinderea comună SESAR a început să își desfășoare activitatea în mod autonom la data de 10 august 2007.

INFORMAȚII ÎN SPRIJINUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

6. Abordarea de audit adoptată de Curte cuprinde proceduri analitice de audit, testarea operațiunilor la nivelul întreprinderii comune și o evaluare a controalelor-cheie din cadrul sistemelor de supraveghere și de control. Acestea sunt completate cu probe de audit rezultate din activitatea altor auditori (acolo unde este cazul), precum și cu o analiză a declarațiilor conducerii.

DECLARAȚIA DE ASIGURARE

7. În conformitate cu dispozițiile articolului 287 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Curtea a auditat conturile anuale ⁽²⁾ ale întreprinderii comune SESAR, care cuprind „situațiile financiare” ⁽³⁾ și „rapoartele privind execuția bugetară” ⁽⁴⁾ pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2011, și a auditat, de asemenea, legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi.

Responsabilitatea conducerii

8. În calitate de ordonator de credite, directorul execută veniturile și cheltuielile bugetare în conformitate cu normele financiare ⁽⁵⁾ ale întreprinderii comune, pe propria răspundere și în limitele creditelor autorizate ⁽⁶⁾. Directorul este responsabil de punerea la punct a structurii organizatorice și a sistemelor și procedurilor de gestiune internă și de control intern necesare pentru întocmirea unor conturi finale ⁽⁷⁾ care să nu fie afectate de denaturări semnificative – fie rezultate din acte de fraudă, fie rezultate din erori – și de garantarea conformității operațiunilor subiacente acestor conturi cu legile și reglementările în vigoare.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 219/2007 al Consiliului din 27 februarie 2007 privind înființarea unei întreprinderi comune pentru realizarea sistemului european de nouă generație pentru gestionarea traficului aerian (SESAR) (JO L 64, 2.3.2007, p. 1), modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1361/2008 (JO L 352, 31.12.2008, p. 12).

⁽²⁾ Aceste conturi sunt însoțite de un raport privind gestiunea bugetară și financiară din cursul exercițiului, raport care furnizează informații suplimentare referitoare la execuția și la gestiunea bugetară.

⁽³⁾ Situațiile financiare cuprind bilanțul, contul rezultatului economic, tabelul fluxurilor de numerar, situația modificărilor de active nete, precum și o sinteză a principalelor politici contabile, alături de o serie de alte note explicative.

⁽⁴⁾ Rapoartele privind execuția bugetară cuprind contul rezultatului bugetar și anexa la acesta.

⁽⁵⁾ Normele financiare ale SESAR adoptate de Consiliul de administrație la 28 iulie 2009.

⁽⁶⁾ Articolul 33 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2343/2002 al Comisiei (JO L 357, 31.12.2002, p. 72).

⁽⁷⁾ Normele referitoare la prezentarea conturilor și la ținerea contabilității de către organismele Uniunii Europene sunt prevăzute la titlul VII capitolele 1 și 2 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2343/2002, modificat ultima dată prin Regulamentul (CE, Euratom) nr. 652/2008 (JO L 181, 10.7.2008, p. 23), și sunt încorporate în normele financiare ale întreprinderii comune SESAR.

Responsabilitatea auditorului

9. Responsabilitatea Curții este de a furniza, pe baza auditului pe care l-a desfășurat, o declarație de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale întreprinderii comune și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora.

10. Auditul Curții a fost efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit și codurile deontologice ale IFAC și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit formulate de INTOSAI. Aceste standarde împun Curții planificarea și efectuarea auditului astfel încât să se obțină o asigurare rezonabilă referitor la prezența sau la absența unor denaturări semnificative în cadrul conturilor întreprinderii comune și la conformitatea operațiunilor subiacente cu legile și reglementările în vigoare.

11. Un audit implică aplicarea unor proceduri în vederea obținerii de probe de audit privind sumele și informațiile furnizate în conturi și privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora. Procedurile de audit sunt alese pe baza raționamentului auditorului, care include evaluarea riscului ca în cadrul conturilor să se regăsească denaturări semnificative sau ca la nivelul operațiunilor subiacente să existe neconformități semnificative cu cerințele din legislația Uniunii Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități sunt cauzate de fraudă, fie că sunt cauzate de eroare. Atunci când evaluează aceste riscuri, auditorul analizează controalele interne referitoare la întocmirea și prezentarea fidelă a conturilor, precum și sistemele de supraveghere și de control introduse pentru a asigura legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente, scopul fiind acela de a defini proceduri de audit corespunzătoare în raport cu circumstanțele. Un audit include, în egală măsură, aprecierea caracterului adecvat al politicilor contabile utilizate și a caracterului rezonabil al estimărilor contabile elaborate, precum și evaluarea prezentării globale a conturilor.

12. Curtea consideră că probele de audit obținute sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza opiniilor prezentate în continuare.

Opinia privind fiabilitatea conturilor

13. În opinia Curții, conturile anuale ale întreprinderii comune SESAR prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a acesteia la 31 decembrie 2011, precum și rezultatele operațiunilor sale și fluxurile sale de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei ⁽⁸⁾.

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

14. În opinia Curții, operațiunile subiacente conturilor anuale ale întreprinderii comune SESAR pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2011 sunt conforme cu legile și reglementările în vigoare sub toate aspectele semnificative.

15. Observațiile prezentate în continuare nu pun în discuție opiniile exprimate de Curte.

GESTIUNEA BUGETARĂ ȘI FINANCIARĂ

16. Bugetul definitiv adoptat de Consiliul de administrație pentru 2011 includea credite de angajament în valoare de 148 de milioane de euro și credite de plată în valoare de 91,7 milioane de euro. Pentru creditele de angajament, rata de utilizare a fost de 99,4 %, iar pentru creditele de plată, de 82,4 %.

17. În 2011, suma contribuțiilor din partea membrilor (34 de milioane de euro), a rezultatului exercițiului precedent (57 de milioane de euro) și a altor surse de venituri (0,2 milioane de euro) a fost de 91,2 milioane de euro, în timp ce plățile s-au ridicat la 75,6 milioane de euro. Astfel, a rezultat un sold bugetar pozitiv de 15,6 milioane de euro, iar valoarea depozitelor bancare se ridica, la sfârșitul exercițiului, la 15,3 milioane de euro. Această situație contravine principiului bugetar al echilibrului.

CONTROALELE-CHEIE ALE SISTEMELOR DE SUPRAVEGHERE ȘI DE CONTROL ALE ÎNTEPRINDERII COMUNE**Sistemele de control intern**

18. Curtea ia notă de faptul că, în urma examinării proceselor derulate în cadrul întreprinderii comune – examinare realizată în 2011 de către un auditor extern independent –, s-a constatat că sistemele de control intern funcționau în mod eficace. În aprilie 2012, procesele derulate în cadrul organizației au fost validate în mod oficial de către contabil, așa cum prevăd normele financiare ale întreprinderii comune.

Funcția de audit intern și Serviciul de Audit Intern al Comisiei

19. Curtea a observat anterior că întreprinderea comună SESAR și Comisia au luat măsuri pentru a clarifica rolul operațional ce revine Serviciului de Audit Intern al Comisiei (*Internal Audit Service – IAS*) și, respectiv, rolul operațional ce revine funcției de audit intern din cadrul întreprinderii comune ⁽⁹⁾.

20. Curtea ia notă de faptul că, în noiembrie 2011, Consiliul de administrație al întreprinderii comune a adoptat un plan de audit strategic coordonat cu IAS pentru întreprinderea comună pentru perioada 2012-2014.

ALTE ASPECTE**Plata cu întârziere a contribuțiilor membrilor**

21. Termenul stabilit pentru plata contribuțiilor financiare anuale ale membrilor către întreprinderea comună, respectiv 1 iulie 2011, nu a fost respectat. La sfârșitul lunii august 2011, existau în continuare 17 ordine de recuperare în curs, al căror cuantum total se ridica la 3,7 milioane de euro. Unul dintre membri nu efectuase nicio plată în contul contribuției anuale până la sfârșitul exercițiului 2011.

⁽⁸⁾ Normele contabile adoptate de contabilul Comisiei derivă din Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (*International Public Sector Accounting Standards – IPSAS*) sau, în lipsa acestora, din Standardele internaționale de raportare financiară (*International Financial Reporting Standards – IFRS*).

⁽⁹⁾ Raportul privind conturile anuale ale întreprinderii comune SESAR pentru exercițiul financiar 2010, însoțit de răspunsurile întreprinderii comune (JO C 368, 16.12.2011, p. 32).

Prezentul raport a fost adoptat de Curtea de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 15 noiembrie 2012.

Pentru Curtea de Conturi
Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA
Președinte

ANEXĂ

Întreprinderea comună SESAR (Bruxelles)**Competențe și activități**

<p>Domenii de competență a Uniunii conform tratatului</p> <p>(articolul 187)</p>	<p>Cercetare și dezvoltare tehnologică și spațiu.</p> <p>Implementarea eficientă a programelor de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative ale Uniunii Europene.</p>
<p>Competențele întreprinderii comune</p> <p>[Regulamentul (CE) nr. 219/2007 al Consiliului, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1361/2008]</p>	<p>Obiective principale</p> <p>Obiectivul întreprinderii comune este să asigure modernizarea sistemului european de management al traficului aerian, prin coordonarea și concentrarea tuturor eforturilor de cercetare și dezvoltare relevante din Uniune. Întreprinderea comună este responsabilă de aplicarea Planului general ATM și în special de executarea următoarelor sarcini:</p> <ul style="list-style-type: none"> — organizarea și coordonarea activităților din faza de dezvoltare a programului SESAR, în conformitate cu Planul general ATM, rezultat din faza de concepție a programului gestionată de Eurocontrol, prin combinarea și gestionarea într-o structură unică a finanțării din sectoarele public și privat; — asigurarea finanțării necesare pentru activitățile din faza de dezvoltare a programului SESAR, în conformitate cu Planul general ATM; — asigurarea implicării factorilor interesați din sectorul managementului traficului aerian din Europa, în special: furnizorii de servicii de navigație aeriană, utilizatorii spațiului aerian, asociațiile profesionale, aeroporturile și industria producătoare, precum și instituțiile științifice sau comunitatea științifică de interes; — organizarea activității tehnice de cercetare și dezvoltare, validare și studiu, care urmează să se desfășoare sub autoritatea sa, evitându-se fragmentarea acestor activități; — supervizarea activităților legate de dezvoltarea unor produse comune identificate în mod corespunzător în Planul general ATM și, dacă este necesar, lansarea unor invitații de participare la licitație.
<p>Organizare</p>	<p>Consiliul de administrație</p> <p>Consiliul de administrație are următoarele responsabilități:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) adoptarea Planului general ATM aprobat de Consiliu, menționat la articolul 1 alineatul (2) din Regulamentul privind SESAR, și aprobarea eventualelor propuneri de modificare a acestuia; (b) elaborarea unor orientări și adoptarea deciziilor necesare pentru punerea în aplicare a fazei de dezvoltare a programului SESAR și exercitarea controlului general asupra punerii sale în aplicare; (c) aprobarea programului de activitate al întreprinderii comune și a programelor anuale de activitate menționate la articolul 16 alineatul (1), precum și aprobarea bugetului anual, inclusiv a schemei de personal; (d) autorizarea negocierilor și luarea deciziilor cu privire la aderarea unor noi membri și la acordurile aferente menționate la articolul 1 alineatul (3); (e) supravegherea executării acordurilor dintre membri și întreprinderea comună; (f) numirea și demiterea directorului executiv și aprobarea organigramei și monitorizarea activității directorului executiv; (g) deciziile privind sumele și procedurile de plată aferente contribuțiilor financiare ale membrilor și evaluarea contribuțiilor în natură;

- (h) adoptarea normelor financiare ale întreprinderii comune;
- (i) aprobarea conturilor anuale și a bilanțului;
- (j) adoptarea raportului anual cu privire la evoluția fazei de dezvoltare a programului SESAR și la situația sa financiară, menționat la articolul 16 alineatul (2);
- (k) deciziile privind propunerile adresate Comisiei privind prelungirea duratei de existență sau dizolvarea întreprinderii comune;
- (l) elaborarea procedurilor privind acordarea drepturilor de acces la toate activele corporale și necorporale aflate în proprietatea întreprinderii comune și transferul acestora;
- (m) elaborarea normelor și a procedurilor de atribuire a contractelor necesare aplicării Planului general ATM, inclusiv a procedurilor care reglementează conflictele de interese;
- (n) deciziile privind propunerile adresate Comisiei de modificare a statutului în conformitate cu articolul 24;
- (o) exercitarea oricăror alte prerogative și competențe și exercitarea oricăror alte funcții, inclusiv înființarea de filiale, dacă acest lucru se dovedește a fi necesar pentru faza de dezvoltare a programului SESAR;
- (p) adoptarea măsurilor pentru punerea în aplicare a articolului 8.

Directorul executiv

Directorul executiv își îndeplinește atribuțiile total independent, în limita prerogativelor acordate.

Directorul executiv coordonează execuția programului SESAR în cadrul orientărilor stabilite de Consiliul de administrație, în fața căruia răspunde. Directorul executiv furnizează Consiliului de administrație toate informațiile necesare pentru exercitarea mandatului acestuia.

Directorul executiv are următoarele atribuții:

- (a) angajarea, gestionarea și supravegherea personalului întreprinderii comune, inclusiv a personalului menționat la articolul 8;
- (b) organizarea, gestionarea și supervizarea activităților întreprinderii comune;
- (c) prezentarea de propuneri privind organigrama către Consiliul de administrație;
- (d) elaborarea și actualizarea periodică a programului de activitate global al întreprinderii comune și a programului de activitate anual al acesteia, inclusiv o estimare a costurilor programului, prezentând aceste documente Consiliului de administrație;
- (e) întocmirea, în conformitate cu normele financiare, a proiectului de buget anual, inclusiv a schemei de personal, prezentând aceste documente Consiliului de administrație;
- (f) asigurarea respectării obligațiilor întreprinderii comune care decurg din contractele și acordurile încheiate;
- (g) asigurarea desfășurării activităților întreprinderii comune într-o deplină independență și în absența oricărui conflict de interese;
- (h) redactarea și prezentarea către Consiliul de administrație a raportului anual privind evoluția programului SESAR și situația sa financiară, precum și a oricărui alt raport solicitat de Consiliul de administrație;

	<p>(i) prezentarea către Consiliul de administrație a bilanțului și a conturilor anuale;</p> <p>(j) prezentarea către Consiliul de administrație a oricăror eventuale propuneri care implică o modificare în concepția programului SESAR.</p> <p>Auditul intern</p> <p>Auditorul intern al Comisiei Europene.</p> <p>Auditul extern</p> <p>Curtea de Conturi Europeană.</p> <p>Autoritatea responsabilă de descărcarea de gestiune</p> <p>Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Consiliul de administrație al întreprinderii comune.</p>
<p>Resurse puse la dispoziția întreprinderii comune în 2011 (2010)</p>	<p>Buget</p> <p>147,7 milioane de euro</p> <p>(129,5 milioane de euro)</p> <p>Situația personalului la 31 decembrie 2011</p> <p>Bugetul de funcționare pentru exercițiul 2011 prevede o schemă de personal care cuprinde 39 de agenți temporari și 3 experți naționali detașați, ceea ce corespunde unui total de 42 de posturi, din care 35 erau ocupate la sfârșitul exercițiului 2011, comparativ cu 37 în 2010:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 23 de agenți temporari, angajați în urma unor recrutări externe; — 8 angajați detașați de membrii întreprinderii comune, în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 219/2007; — 3 agenți contractuali; — 1 expert național detașat. <p>Repartizarea pe sarcini</p> <p>Sarcini operaționale: 19</p> <p>Sarcini administrative și de sprijin: 15</p> <p>Sarcini mixte: 1</p>
<p>Produse și servicii furnizate în 2011</p>	<p>2011 reprezintă un an esențial în ceea ce privește realizarea de progrese în vederea îndeplinirii obiectivelor pe termen mediu și a realizării viziunii pentru 2012.</p> <p>Obiectivul nr. 1 – Validarea traiectoriei inițiale 4D într-un cadru operațional susținut de o tehnologie bazată pe sateliți</p> <p>Validarea proiectului privind „operațiunile bazate pe traiectoria inițială 4D” este planificată să aibă loc în cursul unui prim exercițiu de validare efectuat în cadrul „Release 1” în februarie 2012 în spațiul aerian al MUAC (<i>Maastricht Upper Area Control Center</i>), al NUAC (<i>Nordic Upper Area Control Center</i>) și al orașului Stockholm. În 2011, au avut loc un număr de activități pregătitoare, inclusiv dezvoltarea și integrarea celor două prototipuri de sisteme de conducere a zborului, precum și o serie de activități de simulare care conectează platforme de simulare la sol și la bordul navei. A doua iterație, care face parte din „Release 2”, este planificată să aibă loc la sfârșitul anului 2012, iar a treia iterație este planificată pentru 2013. Scopul va fi de a valida procedura operațională de zbor în funcție de un timp controlat de aterizare (CTA – <i>controlled time of arrival</i>) atât pe rută, cât și în faza zborului de coborâre.</p> <p>Se estimează că obiectivul, sub forma în care a fost planificat, va fi îndeplinit în cea mai mare parte în 2012, deși tehnologiile bazate pe sateliți nu vor fi utilizate decât după termenul de 2013.</p>

Obiectivul nr. 2 – 10 000 de zboruri, inclusiv 500 de zboruri militare, „eti-chetate” SESAR

În 2011, 9 366 de zboruri comerciale au demonstrat primele beneficii facilitate de întreprinderea comună SESAR [inclusiv demonstrații de zbor ale soluțiilor AIRE (*Atlantic Interoperability Initiative to Reduce Emissions* – Inițiativa transatlantică de interoperabilitate pentru reducerea emisiilor) și OPTIMI (*Oceanic position tracking improvement and monitoring* – Ameliorarea și supravegherea localizării prin satelit în spațiul oceanic)]. Trebuie menționat totuși că, pentru moment, numărul de zboruri militare rămâne limitat. Pe lângă activitățile aflate în curs în cadrul programului, Consiliul de administrație al întreprinderii comune a decis să lanseze o cerere de propuneri de „activități demonstrative”, astfel încât testele integrate din cursul anului 2012 să permită întreprinderii comune să își atingă ținta propusă și să acopere și dimensiunea militară în principal în 2013.

Obiectivul nr. 3 – 80 % din proiectele SESAR și-au testat realizările într-un mediu real

În vederea îndeplinirii obiectivului de a efectua exerciții de validare pentru o proporție de 80 % din proiecte într-un mediu real, a fost stabilită o strategie de validare. În special, rezultatele obținute în urma „Release 1” și cele planificate pentru „Release 2” în 2012 vor conecta proiectele primare la diferitele exerciții desfășurate în cadrul domeniilor principale operaționale (*Operational Focus Areas*) și la sisteme reale sau la un mediu real.

Obiectivul nr. 4 – Primii piloți care utilizează SWIM pentru a efectua schimburi de date între cel puțin cinci domenii

După cum s-a raportat deja Consiliului de administrație, în 2011 a fost introdus un plan de acțiune SWIM (*System Wide Information Management*) pentru a răspunde riscurilor identificate în cadrul proiectelor conexe, printre aceste riscuri numărându-se, de exemplu, lipsa unui cadru juridic pentru SWIM. S-au obținut unele progrese, care au fost prezentate în cadrul evenimentului demonstrativ SWIM din noiembrie 2011; evenimentul s-a bucurat de o bună participare per ansamblul programului. Cu toate acestea, o serie de probleme și de priorități încă nerezolvate au dus, până în prezent, la întârzieri în ceea ce privește îndeplinirea acestui obiectiv pe termen mediu. În pofida progreselor obținute până la sfârșitul anului 2011 și a implementării planului de acțiune cu contribuția exercițiului de validare aflat în curs, este puțin probabil ca obiectivul să fie atins în termenele stabilite.

Obiectivul nr. 5 – Primul turn de control la distanță este pregătit pentru a putea fi pus în funcțiune

Primele exerciții de validare pentru turnul de control la distanță (*Remote Tower*), proiect care face parte din „Release 1”, s-au desfășurat conform planificării și vor fi finalizate în cursul anului 2012 pentru ca acest obiectiv pe termen mediu să poată fi îndeplinit. Exercițiul din cadrul „Release 1” a confirmat:

- fezabilitatea furnizării de servicii de trafic aerian aeroportului Ängelholm de la centrul de cercetare și dezvoltare în materie de turnuri de control la distanță al centrului de control al traficului aerian (*ATCC R&D Remote Tower Centre*) de la Malmö;
- fezabilitatea efectuării de la distanță a operațiunilor nominale și nenominale;
- fezabilitatea tehnică a capturării, dintr-un singur aeroport, a situației traficului aerian și a mediului operațional astfel cum sunt percepute „prin fereastra turnului” („*out of window*”) și a afișării acestei imagini la amplasamentul situat la distanță.

La aceste teste au participat autorități de reglementare.

Obiectivul nr. 6 – Beneficiile SESAR sunt demonstrate în perechi de orașe care leagă opt aeroporturi europene

În urma succesului primului ciclu AIRE din 2009, întreprinderea comună SESAR a continuat dezvoltarea acestei ramuri „ecologice” a programului SESAR. Grație conexiunii realizate între mai multe aeroporturi principale europene (Paris, Viena, Madrid, Köln, Düsseldorf, Praga, Bruxelles, Toulouse etc.), precum și implicării a în jur de 40 de parteneri din Europa și din afara acesteia, AIRE a demonstrat producerea unor beneficii semnificative în ceea ce privește reducerea emisiilor. Nivelul ridicat de calitate al acestor rezultate constă nu numai în reducerea consumului de combustibil și, prin urmare, a emisiilor de CO₂, ci și în faptul că un număr ridicat de proiecte și-au găsit o aplicabilitate practică în managementul cotidian al traficului aerian.

Rezultatele AIRE și rezultatele preconizate a se obține în urma cererii de propuneri de „activități demonstrative”, cerere lansată și planificată să aibă loc în 2012, vor permite îndeplinirea obiectivului.

Obiectivul nr. 7 – Utilizatori ai spațiului aerian au subscris la analiza economică a SESAR pentru operațiunile condiționate de timp

Acest obiectiv prezintă numeroase dimensiuni, iar procesul de elaborare a analizei economice nu este încă suficient de matur pentru a cuprinde, în totalitate, diferitele perspective ale părților interesate. Cu toate acestea, s-au investit eforturi semnificative în elaborarea unor metodologii în materie de analiză economică pentru furnizorii de servicii de navigație aeriană, pentru utilizatori ai spațiului aerian și pentru aeroporturi. Pasul 1 al rezultatelor preconizate a se obține în cadrul operațiunilor pe bază de traiectorii 4D și condiționate de timp a fost validat în 2011 și va fi supus în continuare validării în 2012, urmărindu-se să se realizeze progrese și în ceea ce privește activitățile de standardizare. Într-o anumită măsură și în unele domenii, analiza economică va fi aprobată până se va ajunge la stadiul de industrializare, ceea ce înseamnă că vor fi necesare demersuri suplimentare de colaborare cu părțile interesate în vederea dezvoltării. Obiectivul nu va putea fi îndeplinit în termenele stabilite, deși se vor pune la dispoziție informații preliminare de analiză economică pentru a pregăti trecerea la desfășurarea primelor soluții ale SESAR începând cu 2013.

De asemenea, punctele prezentate în continuare oferă o imagine mai cuprinzătoare a progreselor și a realizărilor obținute în 2011:

- Conținutul primului „Release” al SESAR, „Release 1”, a fost consolidat printr-o primă analiză a ingineriei sistemelor și a fost aprobat de Consiliul de administrație în cadrul programului anual de activitate pentru 2011. A constat în 29 de exerciții de validare care abordau elemente conceptuale din 16 domenii principale operaționale;
- În iunie 2011, a avut loc a doua analiză a ingineriei sistemelor pentru a evalua progresele realizate de „Release 1” în vederea pasului „validarea V3”, în special în raport cu planurile de validare și cu stadiul de pregătire al platformelor. Analiza a dus la o serie de acțiuni corective în vederea atenuării riscurilor legate de execuția „Release”. Analiza a concluzionat că, per ansamblu, progresele au fost adecvate, dar că s-au constatat o serie de deficiențe referitor la consumul de resurse și la conformitatea rezultatelor în raport cu planurile și termenele stabilite. În special, nivelul de maturitate al proiectelor din perspectiva respectării metodologiei de validare EOCVM nu era încă suficient, în pofida ameliorării sale în comparație cu 2010;
- „Release 1” a început să producă rezultate tangibile, marcând un moment de cotitură în dezvoltarea noului sistem de gestionare a traficului aerian (noul sistem ATM);
- La sfârșitul anului 2011, s-au desfășurat 26 de acțiuni de validare, ceea ce înseamnă că s-a realizat 90 % din „Release 1”, iar 3 validări au fost amânate pentru 2012;
- 282 de proiecte se află în faza de execuție, reprezentând peste 90 % din totalul programului, însă progresele realizate în cadrul programului nu sunt distribuite în mod uniform. De fapt, transpunerea conceptului de la nivel înalt în cerințe operaționale se dovedește a fi un proces mai lent decât se estima și acest lucru are un impact asupra drumului critic al mai multor proiecte tehnice. A fost necesar să se instituie o serie de acțiuni de atenuare, care sunt în prezent monitorizate la nivelul Grupului de control al programului. SWIM reprezintă un alt domeniu problematic, pentru care s-a elaborat un plan de acțiuni specific al cărui scop este să se depășească problemele identificate în cursul anului 2011;
- În ceea ce privește utilizarea resurselor (număr de persoane ocupate în echivalent normă întreagă), primele estimări furnizate de membri la sfârșitul anului 2011 indică o rată globală de subutilizare de circa 20 %. Cu toate acestea, trebuie menționat faptul că, pentru numeroase proiecte, distribuția planificată a resurselor în cursul fazei de execuție este în curs de revizuire, nefiind reflectată încă în metoda de bază utilizată pentru măsurarea evoluției programului. În urma realocării care a rezultat ulterior procedurilor de ofertare IBAFO I și II și care a fost adoptată de Consiliul de administrație la 15 decembrie 2011, se poate concluziona că resursele sunt subutilizate în primele etape ale programului, situație care pare să fie compensată de un nivel mai înalt de utilizare a resurselor până la sfârșitul programului;
- O tendință similară, dar mai puțin evidentă – din punctul de vedere al maturității și al resurselor – pare să existe la nivelul rezultatelor, întrucât, în unele domenii, întreprinderea comună a observat că acestea sunt obținute într-un ritm mai lent, ceea ce corespunde subutilizării resurselor. Pentru a remedia această situație pe termen scurt, s-au luat diferite măsuri, printre care s-au numărat o cerere adresată membrilor Comitetului programului de a efectua verificări suplimentare la nivel de parteneri, o analiză a principalelor motive care stau la baza subutilizării, realocarea în urma procedurilor de ofertare IBAFO I și II, închiderea unor

proiecte etc. Toate măsurile sunt monitorizate la nivel de gestionare a riscurilor și sunt consolidate la nivelul întreprinderii comune. În plus, au loc, în cooperare cu membrii, o serie de activități menite să identifice într-o măsură mai bună principalele cauze fundamentale ale problemei. Unele dintre aceste cauze pot fi deja menționate, cum ar fi modul de organizare a activității în unele proiecte, o serie de contribuții nesincronizate per ansamblul programului, lipsa unei identificări clare a rezultatelor care trebuie obținute și lipsa unor criterii mai precise legate de calitate.

În ceea ce privește cele 310 proiecte de gestionare, precum și de cercetare și dezvoltare, aflate sub responsabilitatea întreprinderii comune (excluzând proiectele de cercetare pe termen lung din cadrul pachetului de activități „E”), tabelul prezentat în continuare furnizează o sinteză a stadiului proiectelor la sfârșitul anului 2011.

	La 31 decembrie 2010	Implementate în 2011	La 31 decembrie 2011	
Numărul total de proiecte în cadrul programului SESAR	304	6	310	
<i>din care</i>				
— Proiecte lansate	285	16	301	
<i>proiecte anulate</i>	2	1	3	0,9 %
<i>proiecte suspendate</i>	11	– 1	10	3,2 %
<i>proiecte aflate încă în stadiul de lansare</i>	26	– 20	6	2 %
proiecte aflate în faza de execuție	246	36	282	91 %
— Proiecte care urmează să fie lansate	19	– 10	9	2,9 %

Sursa: Informații furnizate de întreprinderea comună SESAR.

RĂSPUNSURILE ÎNTREPRINDERII COMUNE SESAR

Declarația de asigurare

13-14. Întreprinderea comună SESAR ia act cu satisfacție de avizul pozitiv de audit al Curții privind fiabilitatea conturilor anuale pentru 2011, precum și legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor.

Avizele de audit reprezintă o realizare importantă pentru întreprinderea comună, acestea fiind folosite pentru a asigura în continuare faptul că sisteme adecvate de gestiune internă și de control intern sunt în vigoare și efective în vederea îndeplinirii obiectivelor programului SESAR.

Gestiunea bugetară și financiară

17. Întreprinderea comună consideră că a înregistrat progrese în ceea ce privește principiul bugetar al echilibrului. Soldul de trezorerie de la sfârșitul exercițiului 2011 a scăzut de la 57,2 milioane de euro la 15,3 milioane de euro, ceea ce reprezintă o scădere de 73,2 %. Întreprinderea comună depune în continuare eforturi pentru a asigura gestiunea optimă a trezoreriei și respectarea principiilor bugetare.

Alte aspecte – Plata cu întârziere a contribuțiilor membrilor

21. Contribuțiile întârziate neplătite încă la sfârșitul exercițiului au fost încasate în februarie 2012. Întreprinderea comună urmează să discute cu membrii săi despre cea mai adecvată modalitate de a asigura respectarea termenelor contractuale pentru plata contribuțiilor financiare ale membrilor.
